

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
лежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. № 33-00-161 20-02-2024

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66, във връзка с чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3, във връзка с чл. 159, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), Министерството на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение по реда на чл. 64, ал. 1 от ЗКН, с вх. № 33-00-392/28.03.2022 г., от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), открива производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статут и определяне на режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект и актуализиране на наименованието на „Античен производствен център, некрополи от късната желязна епоха и средновековието и средновековно селище“, с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе, с класификация на групова археологическа недвижима културна ценност (ГАНКЦ), с категория „национално значение“, като част от сериен обект „Граници на Римската империя – Дунавски лимес в България“, вписан в Индикативната листа за световно културно и природно наследство на Република България на ЮНЕСКО.

Основни съображения за издаване на акта:

В писмо от НИНКН с вх. № 33-00-392/28.03.2022 г. и внесени с писмо с вх. № 33-00-161/10.03.2023 г. и № 33-00-392/10.03.2023 г. окончателни текстови и графични материали по чл. 29, ал. 3 от Наредба № 3 от 10.07.2019 г., във връзка с Решение по т. 2 от заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) № 98, съгласно Протокол с рег. № ПР-60/03.10.2022 г., на което предложението на НИНКН е разгледано по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗКН и Протокол от 20.07.2021 г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К-187/01.07.2021 г. на заместник-министъра на културата, са посочени следните мотиви за

Археологическия обект притежава статут на археологическа недвижима културна ценност (АНКЦ), с предварителна категория „национално значение“ по смисъла на чл. 146, ал. 3 от Закона за културното наследство (ЗКН). Обекта е въведен в базата данни на Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България“, като „Римски производствен център за вар“ – регистрационен картон № 10001717.

Археологическият обект се намира на първата незаливна тераса на около 1 км южно от р. Дунав и на ок. 2 км. Източно от устието на р. Янтра. Проучванията на обекта са осъществени в периода 2003-2006 г. Проучени са изцяло 7 пещи за вар и частично още 3. Вероятно общия брой на пещите в обекта е по-голям. Освен тях са проучени пещ за

керамика от „келтски“ тип и пещ за хляб. На мястото е съществувал и късноеленистически некропол, унищожен от римските строителни изкопи. Отделни находки от мястото показват следи от обитаване и през VIII-X в.

Според извършените проучвания, изграждането на пещите за вар трябва да се свърже с пристигането на I-ви Италийски легион в района, което става през 69 г., т.е. те са изградени след тази дата и са служили за нуждите военния контингент в района. Производствения комплекс е пострадал сериозно при пожар малко след 76 г., вероятно вследствие на нападение на даките от север. Няма данни производството да е възстановено след това.

Римския производствен комплекс за вар е един от най-големите проучени и документирани подобни комплекси в Европа и единствен за България.

Намирането на материали, които позволяват датировка в ясно определен кратък период от време е рядък шанс за подобен тип обекти.

Проучените пещи за вар край с. Кривина променят цялостната датировка на крушовидните пещи за вар, за които по-рано се смяташе, че се появяват през II век в римската провинция Germania.

Археологическия обект притежава висока научна и културно-историческа стойност, както и голям потенциал след извършване на консервация, реставрация и социализация за превръщането му в обект на културния туризъм.

„Античен и производствен център“, землище на с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе, е включен в списъка с обекти, които формират сериен обект „Граници на Римската империя – Дунавски лимес в България“, вписан в Индикативната листа за световното културно и природно наследство на Република България на ЮНЕСКО (Frontiers of the Roman Empire – Danube Limes of Bulgaria – UNESCO World Heritage Center/1.11.2016).

Предложени са следните режими за опазване:

1. Териториален обхват на групова археологическата недвижима културна ценност (ГАНКЦ) „Античен производствен център, некрополи от късната желязна епоха и средновековието, и средновековно селище“, с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе:

1.1. Граници на ГАНКЦ:

- от север – по права линия от т. 1 до т. 2;
- от изток – от т. 2 по права линия до т. 3, и от там по права линия до т. 4;
- от юг – от т. 4 по права линия до т. 5, и от там по права линия до т. 6;
- от запад – от т. 6 по част от западната граница на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 39788.9.79.

**Координатен регистър на проектните точки на ГАНКЦ
Координатна система БГС 2005г.-Кадастрална**

№	X (m)	Y (m)
1	4834408.40	507541.57
2	4834412.09	507653.95
3	4834130.01	507673.77
4	4834043.58	507666.47

5	4834037.26	507536.70
6	4834038.07	507512.79

1.2. Териториален обхват на ГАНКЦ:

Териториалния обхват на ГАНКЦ включва част от поземлен имот идентификатор 39788.9.79, м. Голямо бърдо по КККР на с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе, вид собственост „Държавна частна“, вид територия „Земеделска“, начин за трайно ползване (НТП) – „Пасище“.

С площ 54.673 дка.

2. **Охранителни зони на групова археологическата недвижима културна ценност „Античен производствен център, некрополи от късната желязна епоха и средновековието, и средновековно селище“, с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе:**

2.1. Граници на охранителната зона:

- **от север** – от т. 7 по права линия през ПИ с идентификатори 39788.9.81 и 39788.9.214 до т. 8;
- **от изток** – от т. 8 по източната граница на ПИ с идентификатор 39788.9.79 до т. 9;
- **от югозапад** – от т. 9 по права линия през ПИ с идентификатори 39788.9.214 и 39788.9.81 до т. 10;
- **от запад** – от т. 10 по част от западната граница на ПИ с идентификатор 39788.9.81 до т. 7.

Координатен регистър на проектните точки на охранителната зона Координатна система БГС 2005г.-Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
7	4834889.61	507782.85
8	4834881.30	507795.23
9	4833405.88	507697.64
10	4833575.26	507540.01

2.2. Териториален обхват на охранителната зона:

Териториалния обхват на охранителната зона, включва части от поземлени имоти с идентификатори:

- 39788.9.79, м. Голямо бърдо, вид собственост „Държавна частна“, вид територия „Земеделска“, начин за трайно ползване (НТП) – „Пасище“;
- част от 39788.9.214, м. Елията, вид собственост: „Общинска публична“, вид територия „Територия на транспорта“, НТП „За местен път“;
- част от 39788.9.81, м. Елията по КККР на с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе, вид собственост: „Общинска публична“, вид територия „Земеделска“, категория 6, НТП „Пасище“.

С площ 377.573 дка.

3. **Предписания за опазване:**

3.1. Предписания за опазване на територията на ГАНКЦ

Определя се като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури. Забраняват се всякакви строителни дейности с изключение на изграждане на инфраструктура, свързана със защитата и/или експонирането на археологическите недвижими културни ценности, или за минимално необходимото благоустрояване и осигуряване на достъп и обслужване на посетителите – подход към обекта, навеси, беседки, погледни площадки, пътеки и парапети, художествено и функционално осветление, експозиционни информационни табла, площадки за почивка.

Работите, свързани със социализацията на ГАНКЦ, нарушаващи целостта на земния пласт се извършват задължително под ръководството на археолог като спасителни археологически проучвания при условията на чл. 161 от Закона за културното наследство – ЗКН (ДВ бр. 19/2009 г. с изм. и доп.).

Цитираните дейности и всяка инвестиционна инициатива за намеса в територията на ГАНКЦ се съгласуват с Министерството на културата (МК) по реда на чл. 83 и чл. 84, съгласно чл. 80 от ЗКН, на основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН и с РИОСВ - Русе.

След извършване на теренно археологическо проучване, в случаите, когато в решенията на протокола на експертна комисия по чл. 158а от ЗКН, се извършва консервация, реставрация и експониране на разкрити архитектурно-археологически структури, за същите се изготвя проектна документация съгласно изискванията регламентирани в Наредба №4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности (обнародвана в ДВ бр. 105/30.12.2016 г.).

Допуска се използването на територията единствено като ливада, без пасуване.

Забранява се всякаква друга селскостопанска дейност, включително почвена обработка, засаждане на дървесна и храстова растителност, както и на трайни насаждения и култури с дълбока коренова система.

Забранява се терасирането на терена.

Забранява се използването на териториите, включени в границите на ГАНКЦ за депа за всякакъв вид отпадъци. Забранява се изграждане на базови станции и ретранслатори на мобилни и ТВ оператори. Забранява се изграждането на ветрогенераторни и фотоволтаични паркове и площадки и др.

Забранява се откриването на кариери за добив на подземни богатства.

3.2. Предписания за опазване на охранителната зона:

Определя се като зона за археологическо наблюдение, проучване и евентуално експониране на археологически недвижими културни ценности.

Запазва се досегашният начин на ползване на имота.

Поддръжката и рехабилитацията на частта от общинския път, преминаващ през тази територия, подземното строителство за полагане и поддръжка на техническа инфраструктура (ел., ВиК мрежи и отводнителни канали), както и прокарването и поддръжката на нови полски пътища се извършват задължително под наблюдение на археолог и при стриктно спазване на чл. 160, ал. 2 от ЗКН. Преди реализацията на такива инвестиционни намерения, инвеститорът задължително уведомява Регионален исторически музей - Русе с оглед осигуряване на специалист-археолог за провеждането на наблюдението.

В границите на ПИ с идентификатор 39788.9.79 се забранява терасирането.

Забранява се засаждането на насаждения с дълбока коренова система, както и на нова дървесна и храстова растителност.

Забранява се използването на териториите, включени в границите на охранителната зона за депа за всякакъв вид отпадъци. Забранява се изграждане на базови станции и ретранслатори на мобилни и ТВ оператори. Забранява се изграждането на ветрогенераторни и фотоволтаични паркове и площадки и др.

Допустимите дейности в охранителна зона на ГАНКЦ се съгласуват по реда на ЗКН, съгласно чл. 83 и чл. 84, а и съгласно чл. 80 от ЗКН.

3.3. Общи предписания и препоръки за опазване на територията на ГАНКЦ:

След приключване на процедурите по предоставяне на статут, територията на ГАНКЦ следва да бъде обособена като самостоятелен имот в КККР на землището на с. Кривина, общ. Ценово, обл. Русе.

Определените граници и предписания за опазване на територията на археологическа недвижима културна ценност и на охранителната ѝ зона следва да бъдат отразени в КККР на землището на с. Кривина, в общите и подробните устройствени планове на населеното място, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН и съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ, бр. 4/13.01.2017 г.) Община Ценово следва да уведоми засегнатите собственици.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да влизат в Министерството на културата, гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: p.marinova@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерството на културата, стая № 313.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК и на сайта на Община Ценово.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

АРХ. ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ